

MEDZINÁRODNÁ PRACOVNÁ KONFERENCIA O PRÁVNÝCH DEJINÁCH A RÍMSKOM PRÁVE

V maďarskom meste Szeged (Segedín) sa konala 18.-20.septembra 1969 pracovná konferencia, ktorej účastníci sa zaoberali problémami výuky a výskumu v odboroch štúdia dejín štátu a práva a rímskeho práva na právnických fakultách. Zišlo sa 25 účastníkov z Maďarska a 26 zo zahraničia, a to najmä zo socialistických krajín (Poľsko, NDR, Bulharsko, Juhoslávia a Československo). Konferenciu organizovala Právnická fakulta univerzity v Segedíne spolu so Združením maďarských právnikov. Referáty sa rozoslali účastníkom vopred a na samotnej konferencii predniesli referenti len stručné súhrny z týchto referátov. Preto ostalo dosť času na veľmi hodnotné diskusie. Ukázalo sa, že štúdium dejín práva a rímskeho práva je od konca druhej svetovej vojny na ústupe. To je jav v podstate celoeurópsky, ktorý však mal v krajinách socialistického tábora špecifické podmienky. Spomedzi týchto socialistických krajín bol tento ústup relatívne najmenší v Poľsku a Maďarsku, najsilnejší bol v NDR a Československu. Bulharsko a Juhoslávia v tomto smere išli strednou cestou. Konštatovalo sa, že v záujme úrovne právnického vzdelania treba podľa možnosti o niečo rozšíriť štúdium dejín štátu a práva, ako aj rímskeho práva. Pokiaľ to nepôjde, treba sa usilovať o metódy, ako zintenzívniť toto štúdium. V odbore výskumu romanistiky sa ukázalo, že vplyv rímskeho práva bol v štátoch Strednej Európy silnejší, než sa to predtým predpokladalo. V Maďarsku pôsobil tento vplyv najmä cestou pandektového práva na novšie kodifikačné snahy. V Poľsku však sa podľa najnovšieho výskumu uskutočnil určitý stupeň recepcie rímskeho práva cez mestské právo už koncom stredoveku a na začiatku novoveku. Na konferencii prehovorili z domácich účastníkov poprední historikovia štátu a práva, ako Csizmadia, Bónis, Horváth a romanisti Brósz, Pólay, Diószdy. Z Bulharska treba spomenúť tamojšieho nestora romanistiky Andrejeva. Poľských účastníkov bolo spomedzi zahraničných najviac (Vetulani, Pauly, Bukowska, Kolańczyk, Wiliński). Z Československa došli prof. Rebro, doc. Karpat a asistenti Blaho a Železkovova. Usporiadateľstvo zabezpečilo vzorne pracovnú aj spoločenskú stránku konferencie.

Karpat

SOVIETSKY PRÁVNÝ HISTORIK V BRATISLAVE

V dňoch 5.-11.spríla 1971 bol hosťom Ústavu štátu a práva SAV, prof.J.A.Skripilev DrDc., vedúci oddelenia dejín štátu a práva na Usta-

ve štátu a práva AV ZSSR. Z podnetu oddelenia dejín štátu a práva ÚŠaP SAV a Právnohistorickej sekcie SHS predniesol prof. Skripilev dňa 6.4. 1971 prednášku na tému "Z najnovších poznatkov dejín štátu a práva v ZSSR." Po prednáške, v ktorej sa pracovníci ÚŠaP SAV, Historického ústavu SAV, členovia Katedry dejín štátu a práva PF UK ako i ďalší členovia Právnohistorickej sekcie SHS zoznámili so širokou problematikou, ktorou sa v tomto čase zaoberajú právni historici v ZSSR, bola živá diskusia.

Prof. Skripilev sa v dňoch 8. a 9. apríla 1971 zúčastnil v Smoleniciach aj vedeckej konferencie na tému "Rozvoj Slovenska v programe a politike KSČ." Konferencia bola usporiadaná Sociologickým a Ekonomickým ústavom a Ústavom štátu a práva SAV pri príležitosti 50. výročia založenia KSČ.

Urbanová

DVĚ PŘEDNÁŠKY POLSKÝCH PRÁVNÍCH HISTORIKŮ

Ve druhé polovině dubna 1971 dlel na studijním pobytu na právnické fakultě UK profesor obecných dějin státu a práva varšavské právnické fakulty, dr. Michal Sczaniecki, který do nedávné doby působil v Poznani. Je u nás znám především samostatným zpracováním náročné látky obecných právních dějin pro potřeby výuky na polských právnických fakultách. Na tomto úseku je úspěšným pokračovatelem díla zemřelých profesorů I. Jaworského a K. Korányiho. Zvláště vyniká jeho snaha o zdokonalení učebních pomůcek po stránce metodologické.

Dne 21. dubna 1971, proslovil za účasti širší právněhistorické veřejnosti na právnické fakultě přednášku na téma "Metodologické problémy obecné právní historie". Soustředil se na otázky vědeckého programu předmětu, věnoval pozornost didaktickým problémům a seznámil posluchače také s organizací výuky obecných dějin státu a práva v Polsku a s výchovou jejich vědeckých kádrů.

Profesor Sczaniecki hovořil o počátcích socialistické vědy obecných právních dějin, jejíž základ tvoří historický materialismus. V zájmu dalšího vývoje tohoto oboru je třeba přejít od popisné metody k metodě srovnávací. Otázka obecnosti (povšečnosti) v dějinách státu a práva přináší vědecké i didaktické problémy, např. problém vztahu domácí právní historie a obecných (povšečných) právních dějin. Speciální rysy má např. historie státu a práva západní Evropy, střední Evropy a jiných oblastí. Z hlediska didaktického je chybné současně přednášet domácí i obecné dějiny státu a práva.